

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: متوسطه اول - پایه نهم
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نام درس: ادبیات فارسی
نام دبیر: نوروزی
مدت امتحان:

ردیف	سوالات	بارم
۱	<p>از عبارات و ابیات زیر ۵ نمونه را به دلخواه فارسی روان برگردانید.</p> <p>الف) ستودن نداند کس او را چو هست ب) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود ج) آینه چون نقش تو بنمود راست د) در موسم کهنسالی و فرتوتی کار ایام جوانی پیشه کرده ای. ه) دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد؟ و) داعیه ای در باطن من پدید آمد که به هیچ وجه در آن حالت که اندر بودم، راضی نتوانستم بود. ز) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم ح) مادران دل به مهر فرزندان گرم و تپنده می دارند.</p>	۵
۲	<p>معنی واژه هایی که زیر آنها خط کشیده شده است را بنویسید.</p> <p>ز آزادگان بردباری و سعی در زمین نگاه کن که چگونه بساط تو ساخته است و جوانب وی فراخ گسترانیده. جهد کن که اگرچه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود اگر به گلستانی درآیید نمونه این گونه گونی و یگانگی را می بینید. که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ در پيله تا به کی بر خویشتن تنی؟ با بدان کم نشین که صحبت بد بیموز، آموختن عار نیست پرسید کرم را مرغ از فروتنی گرچه پاکی تو را پلید کند</p>	۲
۳	<p>در بیت های زیر از کدام آرایه ها، استفاده شده است ؟ (آرایه ۴ بیت را به دلخواه بنویسید)</p> <p>الف) خبرت هست که مرغان سحر می گویند : ب) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش؟ ج) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند د) عقل حیران شود از خوشه زرین عنب ه) تا چند منزوی ، در کنج خلوتی ؟ و) به قد و قامت و رنگ و رخسار اگرچه بسیارند اما رگ و ریشه همه در یک خاک نهاده شده.</p> <p>آخر ای خفته، سر از خواب جهالت بردار؟ حیف باشد که تو در خوابی و نرگس، بیدار چون تو را نوح است کشتیبان ز توفان غم مخور فهم عاجز شود از مهره یاقوت انار در بسته تا به کی ، در محبس تنی ؟</p>	۴
۴	<p>در عبارت های زیر، هسته و نوع وابسته ها را مشخص کنید.</p> <p>الف) این همه آیات ب) چه خلقت شگفت انگیزی ! ج) کدام مستمع آگاه است؟</p>	۱/۵

۰/۵	در بیت زیر، قافیه ها و ردیف را مشخص کنید. همای اوج سعادت به دام ما افتد اگر تو را گذری بر مقام ما افتد	۵
۱	از مصدر «خوردن» موارد خواسته شده را بنویسید. الف) اول شخص مفرد مضارع التزامی ب) سوم شخص جمع مضارع مستمر ج) دوم شخص مفرد مضارع اخباری	۶
۰/۵	آثار سعدی را نام ببرید.	۷
۰/۵	اثر مهم امام محمد غزالی را نام ببرید.	۸

جواب سوال ۱)

- الف) هیچکس نمی تواند آنطور که شایسته است خدا را ستایش کند. بنابر این فقط باید آماده ی بندگی و خدمت به او شوی.
- ب) این همه نقش و نگار و پدیده های عجیبی که در جهان خلقت وجود دارد ، هر کس به این نقش ها و پدیده ها نیندیشد مانند عکس روی دیوار بی روح و بی احساس خواهد بود.
- ج) اگر آینه به درستی عیب و نقص هایت را به تو نشان داد آینه را نشکن بلکه غرورخودت را بشکن و خودت اصلاح کن .
- د) در هنگام پیری کار دوران جوانی را انجام می دهی.
- ه) می دانی لذت دیدن دوستی که مدت طولانی او را ندیده ای چگونه حسی است؟ حسی مثل وقتی که انسان تشنه ای در بیابان باشد و تکه ابری بر او باران ببارد .
- و) انگیزه های در دلم پیدا شد و باعث شد به وضعیتی که در آن بودم راضی نباشم.
- ز) وقتی که در بیابان به آرزوی رسیدن به کعبه، گام بر می داری، اگر خار مگیلان (رنج و سختی راه) تو را آزرده کرد، غمگین نباش زیرا دیدار کعبه، به کشیدن این رنج ها می ارزد.
- ح) دل مادران به عشق و دوستی فرزندان شان زنده است و می تپد.

جواب سوال ۲)

آزادگان: جوانمردان - بساط: فرش، گستردنی - فراخ: باز ، پهن - اصیل: با نژاد - درآیید: وارد شوید - الوان: رنگانگ - فروتنی: تنبلی، تواضع - صحبت: همنشینی

جواب سوال ۳)

- الف) تشخیص (مرغان سحر می گویند)
- ب) تشبیه (مشبه محذوف و مشبه به بنفشه) - تضاد: خواب و بیدار
- ج) تلمیح به داستان حضرت نوح
- د) تشبیه (انار به یاقوت تشبیه شده است) - تشخیص (عقل حیران شود - فهم عاجز شود)
- ه) تشبیه (تن به محبس تشبیه شده است)
- و) مراعات نظیر بین قد و قامت و رنگ و رخسار

جواب سوال ۴)

- الف) این (وابسته پیشین) - همه (وابسته پیشین) - آیات (هسته)
- ب) چه (وابسته پیشین) - خلقت (هسته) - شگفت انگیز (وابسته پسین)
- ج) کدام (وابسته پیشین) - مستمع (هسته) - آگاه (وابسته پسین)

جواب سوال ۵)

ما افتد (ردیف) - دام و مقام (قافیه)

جواب سوال ۶)

- الف) بخورم
- ب) دارند می خورند
- ج) می خوری

جواب سوال ۷)

بوستان - گلستان - غزلیات

جواب سوال ۸)

کیمیای سعادت